

ПРИМЉЕНО: 22. 03. 2018

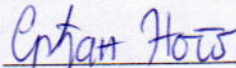
РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
ПОСЛАНИЧКА ГРУПА ДВЕРИ
22. март 2018. године
Београд

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредности
03	02-919	18	

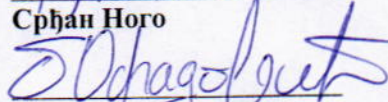
НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

На основу одредаба чл. 68, 150 ст. 1 и 192 ст. 2 Пословника Народне скупштине подносимо Предлог одлуке о образовању Анкетног одбора ради утврђивања чињеница и околности везаних за дешавања током спровођења избора за одборнике Скупштине града Београда, одржаних 04. марта 2018. године, од дана расписивања избора до дана објављивања коначних резултата, с предлогом да се, сходно одредби чл. 167 Пословника Народне скупштине, донесе по хитном поступку.

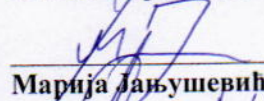
НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ

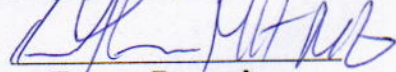
Срђан Ного

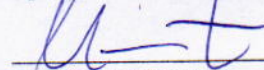
Бошко Обрадовић

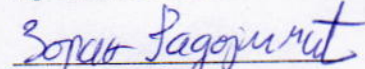
Марија Јањушевић

др Драган Весовић

мр Иван Костић

Зоран Радојичић

Проф. др Миладин Шеварлић

ПРЕДЛОГ

На основу одредбе чл. 8 ст. 1 Закона о Народној скупштини („Службени гласник РС“, број 9/10) и одредбе чл. 68 Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС“, број 20/12 – пречишћени текст),

Народна скупштина Републике Србије доноси

ОДЛУКУ

О ОБРАЗОВАЊУ АНКЕТНОГ ОДБОРА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ РАДИ УТВРЂИВАЊА ЧИЊЕНИЦА И ОКОЛНОСТИ ВЕЗАНИХ ЗА ДЕШАВАЊА ТОКОМ СПРОВОЂЕЊА ИЗБОРА ЗА ОДБОРНИКЕ СКУПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА ОДРЖАНИХ 04. МАРТА 2018. ГОДИНЕ, ОД ДАНА РАСПИСИВАЊА ДО ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА КОНАЧНИХ РЕЗУЛТАТА

1. Образује се Анкетни одбор ради утврђивања чињеница и околности везаних за дешавања током спровођења избора за одборнике Скупштине града Београда, одржаних 04. марта 2018. године, од дана расписивања избора до дана објављивања коначних резултата (у даљем тексту: Анкетни одбор).
2. Анкетни одбор чине по један народни посланик из сваке посланичке групе у Народној скупштини, кога одреди председник посланичке групе.
Председник посланичке групе одређује народног посланика за члана Анкетног одбора у року од седам дана од дана ступања на снагу ове одлуке.
Анкетни одбор је конституисан и сматраће се да ради у пуном саставу ако више од половине посланичких група које чине скупштинску већину и више од половине посланичких група скупштинске мањине имају своје представнике у Анкетном одбору.
Под посланичким групама скупштинске већине сматрају се посланичке групе које су гласале за избор Владе Републике Србије.
3. Прву седницу Анкетног одбора сазива председник Народне скупштине, у року од седам дана од стицања услова за његово конституисање и рад који се у складу са тачком 2. ове Одлуке сматра радом у пуном саставу.
До избора председника Анкетног одбора првој седници председава најстарији присутни члан одбора.
Анкетни одбор на првој седници бира из својих редова председника и заменика председника Анкетног одбора. Председник Анкетног одбора се бира већином гласова

присутних чланова одбора посланичких група које подносе овај захтев за формирање Анкетног одбора, а заменик Анкетног одбора већином гласова присутних чланова одбора осталих посланичких група.

4. Задатак Анкетног одбора је да сагледа чињенице и околности везане за спровођење избора за одборнике Скупштине града Београда, одржаних 04. марта 2018. године, од дана расписивања избора до дана објављивања коначних резултата, те с тим у вези утврди следеће:

- да ли је у временском периоду почев од дана расписивања избора за одборнике Скупштине града Београда до завршетка изборног процеса, објављивањем коначних резултата избора, било догађања, и ако јесте – којих, за која може да се тврди да су противправна и да почивају на повреди више прописа који уређују материју локалних избора, пребивалишта и Јединственог бирачког списка, те промена у истом, као и да се у том случају ради о организованој злоупотреби власти, односно, да ли је постојало противправно организовање јавних функционера који су државне и друге јавне ресурсе ставили на располагање Српској напредној странци, ради злоупотребе истих у изборној кампањи и на сам изборни дан, те да се утврди да ли је било појаве тзв. капиларних гласова, какве су тачно евиденције бирача вођене на бирачким местима на сам дан локалних избора у Граду Београду од стране чланова бирачких одбора именованих испред Српске напредне странке, будући да се радило о недопуштеним евиденцијама, јер је једина дозвољена и обавезна службена евиденција бирача на бирачким местима - штампани извод из Јединственог бирачког списка (у даљем тексту: ЈБС) за конкретно бирачко место, те да се провери сумња о гласању тзв. фантомских бирача који су на сумњив начин стекли пребивалиште у Београду због чега је и њихов упис у ЈБС био споран, као и чињеница да су на овим изборима такви бирачи гласали, нарочито имајући у виду чињеницу да се велики број грађана жалио да су примили и обавештења за гласање на овим изборима, а која гласе на одређена њима непозната лица, која су несумњиво без њихове сагласности, дакле противправно пријављивана на њихове адресе пребивалишта, а што је једино могло бити спроведено учешћем надлежних државних органа чија је то надлежност, те да ли се такви критични догађаји и поступање њихових актера може подвести под радње извршења кривичних дела против изборних права прописаних одредбама Кривичног законика, као и да се провере наводи о бројним случајевима ометања и онемогућавања чланова бирачких одбора у проширеном саставу у вршењу своје дужности, пре свега онемогућавања чланова бирачких одбора у намери стављања примедби на Записник о раду бирачких одбора, и на послетку да ли су услед свих наведених околности доведени у питање легалитет и легитимитет спроведених избора за одборнике Скупштине града Београда и да ли су чланови органа за спровођење избора поступали противправно.

5. Анкетни одбор има право да тражи од државних органа и организација податке, исправе и обавештења, као и да узме изјаве од појединаца које су му потребне за извршење задатка.

6. Анкетни одбор је овлашћен и дужан да изврши увид у изборни материјал. Увид се врши прегледом репрезентативног узорка који по броју одређује председник анкетног одбора, а по бирачким местима половину чланови Анкетног одбора из реда посланичких група које чине скупштинску већину, а половину чланови одбора из реда посланичких група скупштинске мањине. Репрезентативни узорак не може да буде већи од узорка који чини материјал са највише двадесет процената укупног броја бирачких места.

За обављање послова увида и контроле изборног материјала Анкетни одбор може да ангажује потребан број лица ван одбора, чије ће ангажовање бити плаћено средствима из буџета Републике Србије опредељеним за рад Народне скупштине. Лица ангажована за контролу изборног материјала делегираће посланичке групе које учествују у раду Анкетног одбора, сразмерно свом учешћу у укупном броју представника у Анкетном одбору.

7. Анкетни одбор је дужан да задатак изврши у року од 120 дана од дана конституисања одбора.

Анкетни одбор је дужан да поднесе Народној скупштини извештај са предлогом мера у року наведеном у ставу 1. ове тачке.

Анкетни одбор престаје са радом даном одлучивања о његовом извештају на седници Народне скупштине.

8. Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

РС број

У Београду, године

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ПРЕДСЕДНИК

Маја Гојковић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I Правни основ за доношење одлуке

Правни основ за доношење одлуке представљају одредбе чл. 68, 150 ст. 1 и 192 ст.2 Пословника Народне скупштине, којима је прописано да Народна скупштина може да образује анкетни одбор на предлог народног посланика, као једног од Уставом прописаног предлагача закона и другог општег акта.

II Разлози за доношење одлуке

Целокупни ток изборног процеса обиловао је бројним нерегуларностима, које су утицале или могле да утичу на резултате избора, те су из тог разлога коначни резултати избора за одборнике Скупштине града Београда одржани 04. марта 2018. године упитни.

У временском периоду пре расписивања локалних избора у Београду, велики број медија је извештавао о повећању броја бирача који ће гласати на локалним изборима, при чему су медији посебно подвукли сумњу у злоупотребе надлежних државних органа приликом поступања по новим пријавама пребивалишта у Београду, које су фактички биле усмерене на промену структуре гласова у корист власти, увођењем ових фантомских бирача, односно вештачким повећањем броја бирача који ће гласати за изборну листу Српске напредне странке. У прилог ове сумње иде околност да су од стране управа градских општина на велики број адреса уписаних бирача у Београду (у великом броју случајева су управо бирачи информисали јавност о овој појави), послата обавештења која гласе на лично име бирача за које власници и држаоци непокретности, кућа и станова никада нису чули, нити су дали законом прописану сагласност за пријаву пребивалишта за та лица. Примера ради, чест је био случај да је на једној адреси пријављен већи број лица, иако иста немају никакве везе са том адресом или власницима непокретности на тој адреси.

Анкетни одбор посебно треба да провери да ли је постојала организована злоупотреба власти у виду недопустивог поступања јавних функционера који су државне и друге јавне ресурсе ставили на располагање Српској напредној странци, ради злоупотребе истих у изборној кампањи и на сам изборни дан. У том смислу је било сумњи о организованом прикупљању тзв. капиларних гласова бирача који су запослени у јавном сектору, чиме је извршен утицај на вољу бирача, будући да су исти били приморани да гласају на одређени начин, па је услед постојања мане воље доведена и слобода избора у питање. Ово потврђује постојање спискова запослених у јавним предузећима у Београду и чланова њихових породица и пријатеља.

Даље, на изборни дан је у великом броју случајева примећено и вођење неслужбених, незаконитих евиденција бирача од стране чланова бирачких одбора именованих испред Српске напредне странке, иако је једина дозвољена и обавезна службена евиденција бирача на бирачким местима - штампани извод из Јединственог бирачког списка (у даљем тексту: ЈБС)

за конкретно бирачко место. Ове евиденције су садржале податке о личности бирача који уживају уставну и законску заштиту, те је неопходно да Анкетни одбор утврди и све чињенице у вези са овом појавом, која је и у неким ранијим изборним циклусима била распрострањена.

Посебно питање у вези са задатком Анкетног одбора представљаће анализа рада органа за спровођење избора за Скупштину града Београда – Градске изборне комисије и бирачких одбора, имајући у виду резултате посматрача на одржаним изборима, број изјављених приговора и управних жалби и критике и анализе изнете у јавности и медијима. Што се Градске изборне комисије као органа за спровођење избора тиче, јавност рада овог органа је била доведена у питање, будући да општа јавност није имала потпун увид у њен рад, нарочито из разлога што на интернет сајту нису објављивали сва изборна документа, одлуке, изјављене приговоре и жалбе. Овде треба додати и евидентно незаконито поступање председника и секретара комисије, јер су својим чињењем и нечињењем осујетили и ограничили законско право подносиоца Групе грађана ДОСТА ЈЕ БИЛО И ДВЕРИ – ДА ОВИ ОДУ, А ДА СЕ ОНИ НЕ ВРАТЕ да изврши увид у изборни материјал на ефикасан начин.

Такође, важно је истаћи да је до понављања гласања дошло на 4 бирачка места на подручју општине Стари град, из разлога постојања више гласачких листића у изборном материјалу него лица уписаних у бирачки списак. Ова чињеница упућује на појаву тзв. „бугарског воза“, те могућност да се оваква ситуација поновила и на многим другим бирачким местима, а да ГИК није поништила гласање на тим бирачким местима.

Ово све добија на тежини ако узмемо у обзир бројне притужбе чланова бирачких одбора у проширеном саставу, којима није било омогућено да своје примедбе упишу у Записнике о раду бирачких одбора.

Све наведене појаве су конклюдентно супротне уставним, законским и подзаконским правним нормама којима су уређене материје локалних избора, вођења ЈБС и пребивалишта.

Такође, не треба запоставити ни чињеницу да се све означене спорне појаве и околности у вези са одржаним изборима за одборнике Скупштине града Београда могу подвести и под кривичноправне норме прописане Кривичним закоником у глави којом су прописана кривична дела против изборних права, будући да се несумњиво ради о противправним радњама, те је недопустиво да последице таквих радњи опстану у правном саобраћају. Анкетни одбор би на крају свог рада требало да предложи и одређене мере ради отклањања свих незаконитих последица у вези са спорним појавама на одржаним локалним изборима у Београду, евентуално и подношењем кривичних пријава против лица за која се утврди да постоје основи сумње да би извршила одређено кривично дело.

Дакле, задатак овог Анкетног одбора се суштински своди на проверу свих појава и околности којима су легалитет и легитимитет одржаних избори за одборнике Скупштине града Београда доведени у питање, уз предлог надлежним државним органима за даље поступање.

Следом свега напред наведеног потребно је да се образује Анкетни одбор. Од стране Анкетног одбора утврђене чињенице треба да послуже и као путоказ за ревизију изборног законодавства, али и кривичног законодавства увођењем нових кривичних дела против изборних права, како се приликом одржавања следећих избора не би понављале грешке и регуларност избора доводила у питање.

III Објашњење основних правних института и појединачних решења

Анкетни одбор се образује из реда народних посланика, представника посланичких група у Народној скупштини. Председник посланичке групе, у складу са предложеном одлуком, одређује представника за члана Анкетног одбора у року од седам дана од дана ступања на снагу ове одлуке. Анкетни одбор се сматра конституисаним ако више од половине посланичких група које чине скупштинску већину и више од половине посланичких група скупштинске мањине имају своје представнике у Анкетном одбору.

Под посланичким групама скупштинске већине сматрају се посланичке групе које су гласале за избор Владе Републике Србије.

Задатак Анкетног одбора је наведен у тачкама 4.-7 Предлога одлуке и одељку Разлози за доношење одлуке.

Рок за извршење задатка и обавеза подношења извештаја Анкетног одбора утврђени су у тачки 7 Предлога одлуке.

Престанак рада Анкетног одбора утврђен је у тачки 7 Предлога одлуке.

IV Процена финансијских средстава потребних за спровођење ове одлуке

За спровођење ове одлуке обезбеђена су средства у буџету Републике Србије.

V Разлог за доношење по хитном поступку

Постоје бројни докази да је током избора за одборнике Скупштине града Београда било нерегуларности за које се сумња су утицале на изборни резултат, а чије евентуално понављање у будућности треба да се онемогући, пре свега санкционисањем лица која су на овим изборима противправно поступала, али и одговарајућим изменама и допунама изборног законодавства.

Да би се отклониле испољене сумње неопходно је да се што хитније образује Анкетни одбор са задацима наведеним у Предлогу одлуке.